

Antonio Sitges-Serra ile Röportaj

En başa dönecek olursak, cerrahiye tercih etmenize nelerin veya kimlerin etkisi oldu ve endokrin cerrahisine yönelmenize hangisi etki etti?

Geriye dönüp baktığımda, cerrahiye seçmemde en önemli etkenlerin başında kuşkusuz babamın genel cerrah olması geliyor. Kendi zamanının en iyisi olması sadece ameliyathanedeki performansından değil, mesleğine olan bağlılığından, sorumluluğundan ve genel cerrahinin karmaşık yapısı ve geniş spektrumunu algılamış olmasından kaynaklanmaktaydı. Cerrahi bir hastalığın iç hastalıkları, patoloji, mikrobiyoloji ve patofizyoloji ile olan ilişkisini kavrayabilen geniş bir bakış açısı vardı. Benim de öğrencilik yıllarımda tıbbi fizyolojiye olan ilgimden dolayı, sonradan beni gelişime açık bir alan olan endokrin cerrahiye yönlendirmesine sebep oldu.

Doksanların başında Endokrin cerrahisinde branslaşmadan önce asistanlık eğitimimle birlikte 15 yıla yakın bir süre genel cerrahi pratiğim oldu. Tıp fakültesinde iken endokrinoloji ilgi duyduğum konulardan biriydi. Cerrahi asistanı iken de eğitim gördüğüm hastanede tanı konulan ilk iki primer hiperparatiroidi hastasını teşhis etme şansım olmuş, bu da beni doktora tezi olarak primer hiperparatiroidi tanısında otoanalizörlerin etkisi isimli tezimi yazma konusunda cesaretlendirmişti.

Daha sonra, 70'ler ve 80'lerde cerrahi kariyerim ilk dönemlerinde benim için rol modeller olacak olan Dick Welbourn (günümüzde Avrupa'da Endokrin Cerrahisi'nin beşiği kabul edilen Londra'daki Hammersmith Hastanesi'ndeki kurslarda), Ivan Johnston, Per Ola Granberg, Sam Wells, Jonathan van Heerden, Orlo Clark ve Norman Thompson gibi bu cerrahi yandalın duayyenleri ile tanışma ve onlardan eğitim alma fırsatım oldu. Doksanların ortasında Barselona'daki Hospital del Mar'da Endokrin Cerrahi Ünitesini kurma şansını elde etmem ise son 20 yılda cerrahi pratiğimin tamamını endokrin hastalıklar ile ilgilenebilmemi sağlayan dönüm noktasıydı.

Avrupa Endokrin Cerrahisi Derneği kurucu üyelerinden biri olabilmekten ve beklenmedik bir şekilde 3. ESES Kongresi'ni düzenleme fırsatı bulabilmekten gurur duyuyorum ve önümüzdeki 2 yıl boyunca başkanlık görevini üstlenmek benim için büyük bir onurdur.

Bir Avrupa'lı cerrah olarak sahip olduğunuz klinik bakış açısı ile, Türkiye'deki Endokrin Cerrahisi hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Türkiye'de organize edilen bazı kurs ve kongrelere katılmış olduğumdan ve ayrıca özellikle benim de ilgi alanlarımdan olan multinodüler guatr hakkında okuduğum önde gelen Türk cerrahlar tarafından yayımlanmış makalelerden dolayı Türkiye'deki Endokrin Cerrahisi hakkında bir miktar fikir sahibiyim. Türkiye'de Endokrin Cerrahisi gelişmiştir ve halen de gelişmeye devam etmektedir. 2016'da ESES Kongresi'nin İstanbul'da düzenlenecek olması Türk endokrin cerrahlarının Avrupa'daki ve uluslararası kongrelerde tanınırlığı ve varlıklarının sürdürülmesi için son derece önemli bir organizasyondur. Hiç şüphesiz, endokrin cerrahisi ülkenizde sadece klinik olarak değil, eğitim ve araştırma alanlarında da gelişmeye devam edecektir.

Eğer Nobel Tıp ödülü bir cerraha verilecek olsaydı, sizin adayınız kim olurdu? Neden?

Benim düşünceme göre dört tıbbi konudaki gelişmeler günümüzde uygulanan modern cerrahinin gelişimine çok önemli katkıda bulunmuştur. Bunlar; parenteral nütrisyon, genetik, organ nakli ve kazanılmış post-travmatik immüsupresyon sendromu. Bu dört majör konudaki gelişmeler ile ilgili olan akademisyen cerrahlar da: Stanley Dudrick, Sam Wells, Thomas Starzl ve Jonathan Meakins'tir.

Eğitim görmekte olan asistan ve yandal asistanlarınızda en çok neye değer verirsiniz?

Genç bir stajyerden beklentiniz basit olmakla beraber son derece zordur: Bağlılık, güvenilirlik, sorumluluk. Cerrahi beceri ve bilgiye susamışlık (sürekli öğrenim için gerekli olan tutku) daha sonra gelir. Bunlar yetkin ve iyi eğitilmiş bir cerrah olmanın anahtarlarıdır. Ek olarak dürüstlük ve tevazu da hastanın güvenliğini ve hastanın çıkarlarını kendi kişisel, ekonomik, kariyer veya akademik çıkarlarından üstte tutmasının güvencesidir. Doğru cerrahi uygulamaların tümünden (ve genel olarak da Tıp alanında) daha önemli olan bu iki meziyet, günümüzde anlamsız rekabet ve çıkar çatışmalarının tehditi altındadır.

Endokrin cerrahi yan dal eğitimi olmayan bir genel cerrah, endokrin cerrahide ne kadar ileri gitmelidir?

Endokrin cerrahisi medikal-cerrahi bir daldır. Sadece cerrahi teknik uygulamalardan oluşmaz. Endokrin bezleri ameliyat eden bir cerrahın tanısıl inceliklerden, endokrin

hastalıkların patofizyolojisinden, kısa ve uzun dönem sonuçlara etkilerinden haberdar olması gerekir. Nitekim, hacim/sonuç çalışmaları, sürekli spesifik cerrahi tekniklerin uygulanmasının cerrahi komplikasyonların azaltılmasını sağlayan en önemli faktör olduğunu açıkça göstermiştir.

Bu da genel cerrahların endokrin cerrahi hastalıkların tedavisinde giderek daha az rol üstlenecekleri anlamına gelmektedir. Endokrin Cerrahi'nin teşvik edilmesi, özelleşmesi ve bu sayede endokrin cerrahların düzgün programlar ile eğitimlerinin sağlanması ile yanlış tanı, gereksiz cerrahi, istenmeyen reoperasyon, postoperatif komplikasyonlar ve başarısız cerrahi gibi endokrin cerrahisinde sıklıkla görülen ve genellikle yeterli deneyimi olmayan genel cerrahlarca yapılan hatalardan sakınılmasını sağlayacaktır.

Gelecekte endokrin cerrahisine yönelecek olan veya halen bu alanda çalışmakta olan cerrahlara aktarmak istediğiniz özel bir nasihatınız var mı?

Genel cerrahi eğitimi ile preoperatif değerlendirme, enfeksiyon ve ağrı kontrolü, sıvı tedavisi, karar verme, temel cerrahi teknikler v.b. temel cerrahi prensipleri öğrenin. Ardından Endokrin cerrahisinin inceliklerini size öğretebilecek saygın ve yetkin bir mentorun yanında eğitim görün. Nasıl daha titiz bir cerrahi teknik uygulanabileceğini öğrenin. Özellikle çok sayıda batın ameliyatı veya laparoskopik ameliyat yapmış bir genel cerrahın üstesinden gelmesi gereken en büyük zorluk boyun bölgesinde nasıl hareket edeceğini öğrenmektir.

Boyundaki yapıların diseksiyonu için, kompleks boyun anatomisinin iyi bilinmesi ile titiz ve dikkatli bir teknik gerekir. Son olarak da, cerrahi endokrin hastalıkları anlayabilecek düzeyde temel bilimler ve endokrinoloji temelini daha başlarda öğrendiğinize emin olun. Endokrin cerrahisi, çoğunlukla benign veya az sayıda malign hastalık ile hemen herkesin klinik ve akademik beklentilerini karşılayabilecek harika bir medikal-cerrahi branş olup aynı zamanda kişiye yönelik ve insancıl bakış açısı yapmaya değer bir uzmanlıktır.

Çeviri: Op. Dr. Cem Dural